

ကျေးဇူးတော်ရှင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတမိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား

မန္တလေးမြို့-ဦးချစ်ဆွေ ဓမ္မာရုံ၌

ဟောကြားဆုံးမတော်မူသော

ဝိဝဿနာလှုပ်ငန်းစဉ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် - တရားတော်

အမှတ်စဉ် (၆)

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား၏

ဝိပဿနာတရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်၏
မူပိုင်ဖြစ်သည်။

မည်သူမျှကူးယူထုတ်ဝေခြင်းမပြုရ။

အဋ္ဌမအကြိမ်

အုပ်ရေး.... ၁၅၀၀။

၁၉၉၅-ခု၊ ပြေလ

တန်ဖိုး ၁၀၅-ကျပ်။

အဖုံးရိုက်

သီရိနန္ဒာပုံနှိပ်တိုက်။

အဖွဲ့ကိုယ်စား ထုတ်ဝေပြန်ချိသူ

ဦးအောင်ချို မှတ်ပုံတင်အမှတ် (မြ-၀၈၃၁)
မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
အမှတ် (၈၂)၊ နတ်မောက်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးနန္ဒာ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (မြ-၀၃၅၉၇)
သီရိနန္ဒာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၂၁၅၊ ၃၂-လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ်(၁၅/၉၄)(၁၂)၊
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်(၆၄/၉၅)(၂)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ကိုယ်အသေကိုယ်ရှုနည်းတရားတော်	၁
၂။	သတိပဋ္ဌာနှင့် ရှုရန် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်	၄၆
၃။	ခန္ဓာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်စဉ်တရားတော်	၈၆
၄။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်	(၁) ၁၂၉
၅။	။ ။	(၂) ၁၆၅
၆။	။ ။	(၃) ၂၀၆
၇။	။ ။	(၄) ၂၅၁
၈။	ကထိန်ရေစက်ချတရားတော်	၂၈၈
၉။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်	(၅) ၃၄၂
၁၀။	။ ။	(၆) ၃၈၆
၁၁။	။ ။	(၇) ၄၂၇
၁၂။	။ ။	(၈) ၄၇၁
၁၃။	။ ။	(၉) ၅၁၅
၁၄။	။ ။	(၁၀) ၅၅၈

အတွင်းစာသားများနှင့်
အဖုံး-စက်ဝိုင်း-ဓာတ်ပုံများ
သီရိနန္ဒာပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

နိဒါန်း

နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓန္တံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သဘောတရားသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ မပွင့်တော်မူသည်ဖြစ်စေ အမြဲတမ်း တည်ရှိသော သဘောတရားဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား ရှင်တို့ သည် ဘုရားမဖြစ်မီဘုရားလောင်းဘဝ၌ရှိစဉ်သစ္စာလေးပါး မသိသေးသော ဘုရားလောင်းအဖြစ်နှင့် “သတ္တဝါတို့သည် ဆင်းရဲလေ့တကား၊ ပဋိသန္ဓေလည်းနေရ၏၊ အိုလည်းအိုရ၏၊ သေလည်း သေရ၏၊ စုတေလည်း စုတေရ၏၊ တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေလည်းနေရ၏၊ ဤအိုမှု၊ နာမှု၊ သေမှု ဆင်းရဲအစုန် ထွက် မြောက်ရာသည်အဘယ်နည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော်အိုမှု၊ နာမှု သေမှုဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု၊ နာမှု၊ သေမှု စသည်တို့ဖြစ်သနည်း” ဟူသောအကြံသည် ဖြစ်မြဲသာ တည်း။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဂေါတမရှင်တော်ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဗောဓိပင်ရင်းအပရာဇိတပလ္လင်ထက်၌မာရ်စစ်သည်တို့ကို နေ့မဝင်မီနှိမ်နင်းအောင်မြင်တော်မူသည်။ ထိုနောက်ည၌ဦးယံ၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သန်းခေါင်ယံ၌ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း အောင်မြင်တော်မူလေသည်။ ဤသို့ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်တော်ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်တော်ကိုရရှိတော်မူသော အခါမျိုး၌ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် တုန်လှုပ်ခြင်းမဖြစ်ခဲ့ ချေ။ ထိုနောက်ဘုရားအလောင်းတော်အား-ဤသို့ အကြံဖြစ် တော်မူလေသည်။ “သတ္တလောကသည် ငြိုငြင်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည်” သတ္တလောကသည်ငြိုငြင်ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက် ၏။ ပဋိသန္ဓေလည်းနေရ၏၊ အိုလည်းအိုရ၏၊ စုတေလည်းစုတေ ရ၏၊ တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေလည်းနေရ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်လည်းအို

(၁)

နိဒါန်း

ခြင်း သေခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဤဆင်းရဲအစုမှ ထွက်မြောက်
 ကြောင်းကို မသိနိုင်၊ အဘယ်အခါ၌ဆိုခြင်း၊ သေခြင်းဟု ဆို
 အပ်သော ဤဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သောတရား
 သည် ငါ့အားထင်လာပါအံ့နည်း-” ဟုဆင်ခြင်တော်မူသည်
 “အဘယ်တရားမရှိသော် ဤအို၊ နာ၊ သေဆိုတဲ့ ဒုက္ခမှထွက်
 မြောက်နိုင်မည်နည်း” ဟုဤသို့ဆင်ခြင်တော်မူပြန်သော်ဇာတိ
 အကြောင်းကြောင့်ဟု ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်၊ တစ်ဖန်
 ‘အဘယ်တရားမရှိသော် ဤဇာတိမှ ထွက်မြောက် နိုင်လတ္တံ့
 နည်းဟုဆင်ခြင်တော်မူပြန်၏၊ ဤသို့ပဋိလောမအားဖြင့်အစဉ်
 အတိုင်း ဆင်ခြင်တော်မူသည့် အဆုံး၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရား
 သဘောကို ထိုးထွင်း သိမြင်တော်မူလေသည်၊ ဤသို့သော
 အားဖြင့် အဝိဇ္ဇာမှစ၍ အနုလောမအားဖြင့် ဆင်ခြင်တော်
 မူသည်၊ တစ်ဖန် ပဋိလောမအားဖြင့် ဆင်ခြင်တော်မူပြန်၏။

ထိုကဲ့သို့ အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့်ဆင်ခြင်သုံးသပ်
 နှလုံးသွင်းတော်မူသည်၏ အစွမ်းကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သ-
 ဘောတရား၏အစကိုလည်းထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ၊ အဆုံး
 ကိုလည်းထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ၊ အာသဝေါတရားတည်းဟူ
 သော ကာမာသဝမှစိတ်သည်လွတ်၏၊ ဘဝါသဝါမှစိတ်သည်
 လွတ်၏၊ ဒိဋ္ဌာသဝမှစိတ်သည်လွတ်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှစိတ်သည်
 လွတ်၏၊ ထိုအာသဝေါတရားလေးပါးမှ လွတ်ပြီသောအခါ
 ၌ “ငါသည် အာသဝေါတရားလေးပါးမှ လွတ်ပြီဟု အသိ
 ဉာဏ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုမှကုန်ပြီ၊ မဂ်တည်းဟူသော
 အကျင့်ကို ငါသည် ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ပြုအပ်သောမဂ်ကိစ္စကို ပြု
 အပ်ပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါတစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိပြီ” ဟု ထိုး
 ထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

နိဒါန်း

(၈)

ဤသို့လျှင် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အာသဝက္ခယ ဉာဏ်တော်ကို နံနက်မိုးသောက်ချိန်၌ ရတော်မူ ပြီးလျှင် သစ္စာလေးပါးကို မဖောက်မပြန် သယမ္မုတ္တုဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူသော ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ ထိုအခါ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ် စကြဝဠာ တစ်ခုလုံးသည် အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်ခါမျှ တုန်လှုပ်၏။ မာရ်စစ်သည် တို့ကို အောင်မြင်တော် မူသော အခါ၌လည်း မဟာပထဝီ မလှုပ်ခဲ့။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်တို့ကို ရတော်မူစဉ်က ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် မလှုပ်ခဲ့။ ဤပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း ထိုးထွင်းသိတော်မူသည့် အခါ၌ကား တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်မြေပြင်သည် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း လှုပ်ခဲ့၏။ အလောင်းတော်သည် အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းကြောင့် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရတော်မူ၏။ အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသည်လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အစကို (၀၁) ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုးထွင်းသိတော်မူသဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဖြစ်ကျိုးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဤကဲ့သို့ အာသဝေါတရား ၄-ပါး ကုန်တော်မူ ခြင်းဖြစ်၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်ကြောင်းသည်(၀၁)အစသည် “အဝိဇ္ဇာ” ဖြစ်ရကား.... “အဝိဇ္ဇာ နိရောဓာ အာသဝ နိရောဓော....” ဆိုသည့် အတိုင်း-အဝိဇ္ဇာချုပ်သဖြင့် အာသဝေါတရား ချုပ် ခြင်း(၀၁)အာသဝက္ခယဉာဏ်ကိုရတော်မူခြင်း (၀၁) ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်အား အဝိဇ္ဇာ အမှောင်ပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်းသည်

(ဆ)

နိဒါန်း

(၀၁) “ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ” ဖြစ်တော် မူခြင်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားသဘောကို ထိုးထွင်းသိတော်မူပြီးလျှင် ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍ သိတော်မူခြင်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်တော်မူခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများတော်မူခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူခြင်းသည်လည်း ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သဘောတရားတော်ကို အဖန်တလဲလဲ အနုလောမ၊ ပဋိလောမဆင်ခြင်တော်မူခြင်းအားဖြင့်သာဖြစ်ရာ သာဝကမှအစပြု၍ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်အထိ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားသည်အဘယ်မျှအရေးပါသောတရားဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိနိုင်ကြပါသည်။ ဤမျှအရေးပါခြင်းမှာလည်း ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်အောင် ကျင့်တော်မူရသောတရား၊ ဆင်ခြင်ရသောတရား၊ နှလုံးသွင်းရသောတရားများဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဆိုရပေမည်။ တစ်နည်းဆိုရသော်၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်မှာလည်း ဤတရားသည် အရင်းခံ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်မှာလည်း ဤတရား အရင်းခံဖြစ်သည်ဆိုတာ ပေါ်လွင်လောက်ပါပြီ။

ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားသည် နက်လည်းနက်၏၊ နက်သော အရိပ်အရောင်လည်းရိမ်ဟုဆိုရာရှင်အာနန္ဒာကမြတ်စွာဘုရားအားလျှောက်ထားပုံကို ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်သည့် အတိုင်းဖော်ပြပါအံ့။

အရှင်ဘုရား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အလွန်လည်းနက်နဲပါ၏၊ နက်နဲသော အရိပ်အရောင်လည်း ရှိပါ၏။ သို့ပါသော်လည်း တပည့်တော်အားတိမ်သက်သို့ထင်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။ ဘုရားရှင်သည် အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်-ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ဤပဋိစ္စ

နိဒါန်း

(၁)

သမုပ္ပါဒ်သည် နက်လည်းနက်နဲ့၏၊ နက်နဲ့သော အရိပ်အရောင်
လည်းရှိ၏။ ဤတရားကို လျော်စွာမသိနိုင်သောကြောင့် ထိုး
ထွင်း၍ မသိနိုင်သောကြောင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်
ယက္ကန်းချည်ထွေးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊ ဖြူဆံမြက်ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့လည်းကောင်းဖြစ်၍
ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့်လားရာ ပျက်စီး၍ကျ
ရောက်ရာဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်ဟု ဟော
တော်မူ၏။

မုန့်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာသည် နက်လည်းနက်နဲ့၏၊
နက်နဲ့သော အရိပ်အရောင်လည်းရှိ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ
ကျမ်းကြီးကို စီရင်ရေးသားတော် မူခဲ့သော ရှင်ဗုဒ္ဓဘောသ
သည်ပင်လျှင် “ယုန်သူငယ်သည် သမုဒ္ဓရာရေကို ခြေထောက်
မမှီသကဲ့သို့” ဟု ပြဆိုတော်မူခဲ့ပေသည်။

သို့ရာတွင် စာဖတ်ပရိသတ်အား အားပေးလိုပါသည်။
အားမငယ်ကြစေလိုပါ။ နက်နဲ့ပင်နက်နဲ့သော်လည်း ကျေးဇူး
ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားသည် ဤနက်နဲ့ခက်ခဲသောတရား
ကိုပင် ယခုခေတ်လူများနားလည်၍ ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်လောက်
အောင်မြန်မာစကားပြင်သက်သက်နှင့်ပုံစံစက်ဝိုင်းကို ကြံစည်
တော်မူပြီးလျှင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်ပုံ-ပတ်ပုံအဝိုင်းပြေးပြေးပုံ
သံသရာဆက်ပုံ-သံသရာလည်ပုံကို အကွင်းလိုက် အတွင်းလိုက်
ပေါ်လာအောင် စာဖတ်သူ ပရိသတ်ဉာဏ်အိတ်ထဲ၌ ထည့်ထည့်ပေး
တော်မူသကဲ့သို့ ဟောကြား ဆုံးမတော်မူပါသည်။

၎င်းပြင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် မျက်လုံးဖွင့်လိုက်ရုံမျှ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်စ၍ ပေါ်ပြီးလျှင် တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ ဖြစ်ပုံ၊ ကမ္မ
ဘဝဖြစ်လျှင် ဇာတိမရပါနဲ့ဆို၍ မဖြစ်ပုံ၊ တစ်နေ့လျှင် ပဋိစ္စ

(စ)

နိဒါန်း

သမုပ္ပါဒ် အပတ်ပေါင်းမည်မျှသည်ပုံအထိ လူပြိန်းနားလည်နိုင်လောက်အောင် ဉာဏ်အိတ်ထဲ၌ ထည့်သွင်းပေးတော်မူပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ပထမအဆင့်အနေနှင့်လျော်စွာနားလည်အောင်ကြိုးစား၍လေ့လာသင့်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လျော်စွာနားလည်အောင် ကြိုးစားပါ။ နားလည်ပါက ထိုးထွင်း၍ သိအောင် (ဝါ) ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်အောင် (ဝါ) သံသရာပြတ်အောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပြတ်အောင်အထိ ကြိုးစားတော်မူကြပါကုန်။

အကျိုးတရားကို ဆိုပါအံ့။

- ၁။ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုအကြောင်း-အကျိုးသိမ်းဆည်းနားလည်ပါက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ပိုင်ပိုင်ကြီးပြည့်စုံနိုင်ပါသည်။
- ၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န တရားကို နားလည်၍ အဖြစ်နှင့် အပျက်ကို သိသဖြင့် သဿတနှင့် ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကို အသိဖြင့် စင်ပါသည်။
- ၃။ မြဟွာ၊ သိကြားထာဝရဖန်ဆင်းတာမဟုတ်၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သိသဖြင့် ဝိစိကိစ္ဆာသေပါသည်။
- ၄။ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်သည်ဟု သိသဖြင့် အကြောင်းနှင့် အကျိုးပဲရှိသည်။ ဤအကြောင်းတရား အကျိုးတရားထဲ၌ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မပါဟု သိသဖြင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ စင်ပါသည်။
- ၅။ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားသဘောသည်အကြောင်းနှင့် အကျိုးတွေမပြတ်စဲဘဲ တသဲသဲဖြစ်လိုက်၊ ပျက်လိုက်

နိဒါန်း

(ဆ)

ချည်းသာ မရပ်မနား ဒလစပ်ဖြစ်နေသောကြောင့် ဒုက္ခတရား အစစ်ပဲ၊ သုခ လုံးဝမဖက်ဟု မြင်သောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာပိုင်းခြား၍ သိသည်ဟုဆိုပါသည်။

၆။ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာဟုဆိုသဖြင့် ဝေဒနာနှင့် တဏှာအစစ်ကို မကူးအောင် ဝေဒနာကို ဖြစ်ပျက် ဝိပဿနာ ရှုနိုင်ပါက မဂ္ဂသစ္စာပွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဝေဒနာက တဏှာမကူး၍ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာ နိရောဓော ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တဏှာနိရောဓောတိ- နိဗ္ဗာန်ဆိုသည့်အတိုင်း သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာအထိ မိမိတို့ သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ အလိုက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်သည် ဘုရားရှင်တိုင်း လက်မလွတ်သောတရား ဖြစ်ပါသည်။ မည်သူမျှ တောင်းပန်ခြင်း မပြုဘဲ နည်းပရိယာယ်အမျိုးမျိုးအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူသောတရား ဖြစ်ပါသည်။

ဤသာသနာတော်ဝယ် ဤမျှအဖိုးတန်လှ၍ အရေးကြီးသောတရား၊ သတ္တဝါတို့အား ဆင်းရဲအစုမှ ကယ်တင်မည့် တရား၊ ဒုက္ခဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်စေမည့်တရား၊ ဤတရားများကို အမရပူရဓမ္မိ မင်္ဂလာရိပ်သာ ဓမ္မာရုံကြီး၌ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဟောကြားဆုံးမတော်မူရာ တရားစဉ် ဒေသနက္ကမ နည်းအတိုင်း ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါသောကြောင့် စာဖတ်ပရိသတ်များအား အစအလယ်၊ အဆုံး ဖတ်ရှုကြမှုသာ တရား၏ သဘောကို လိပ်ပတ်လည်မည်ဖြစ်ပါ၍ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမှနေ၍ ဖတ်

(၉)

နိဒါန်း

ခြင်း၊ ခါးလယ်မှ ချိုး၍ဖတ်ခြင်း၊ အဖျားဆွတ်၍ဖတ်ခြင်း၊ မပြုလုပ်ကြပါဘဲ အစကစပြီး ရေရေလည်လည်ကြီး အခြား တစ်ပါးသို့ စိတ်မရောက်မူ၍ စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ဖတ်ကြား ကြရန် လေးနက်စွာ တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်မဖတ်ခင် ရှေ့အဖို့၌ထပ်မံ၍မှာကြားလိုသည်မှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားသည် ဘယ်မှာရှိသလဲဟုအမေးထုတ်ပါက စာထဲမှာရှိသည်ဆိုလျှင်မှားပါမည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ခန္ဓာ မှာ ရှိပါသည်။ ခန္ဓာရှိတာကို စာကမှတ်တမ်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံစံ သည် ခန္ဓာကိုကြည့်ပြီး ရေးတဲ့ပုံစံမျှသာ ခန္ဓာကိုယ်လုပ်သော လက်သည်နှင့် ခန္ဓာမပေါက်ပွားတာတွေ မှတ်သားထားခြင်း ဖြစ်၍ခန္ဓာအရှိဉာဏ်နှင့် သိအောင်ကြိုးစားတော်မူကြပါကုန်။

မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သား-သာဝကဖြစ်တော်မူကြကုန် သော ရဟန်းတော်တို့မည်သည့်ကုသိုလ်ကောင်းမှုအရာကိုမည် သည့်အခါကမျှ ပိတ်ပင်တော်မမူကြကုန်၊ ကျေးဇူးရှင် ဆရာ တော်ဘုရားကြီးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ တပည့် သားသာဝက ဖြစ်တော်မူသည့်အတိုင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု အရာဌာန၌ မည်သည့်အခါကမှ ပိတ်ပင်တော်မမူခဲ့ချေ။ ဒါန ကိုလည်း အမြဲတမ်းအားပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ သီလနှင့် ဘာ ဝနာကိုလည်း များစွာအားပေးတော်မူပါသည်။ ‘ဒါနသည် သံသရာရှည်သည်ဟု ပြောကြားသူအားလည်း ဆရာတော် ကြီးသည် ဒါနကသံသရာမရှည်ပါဘူး၊ အလှူမတတ်၍ (ဝါ) အကျိုးပေးမရွေးချယ်တတ်၍ သံသရာရှည်တာပါကွဲ့ဟုဆုံးမ တော်မူလေ့ရှိသည့်ပြင် ခန္ဓာဝန်ဒုက္ခဝဋ်ကြီးက ကျွတ်လို-လွတ် လို၍ လူဒါနပေးကမ်းပါ၏-လို့ဆိုရင် မိမိကိုယ်ကိုရောင်းလှူ၊ ဘုန်းကြီးက ကျေနပ်တယ်၊ သို့ရာတွင်ဘုံဘဝတောင့်တပြီး လူ

တဲ့အလှူဆိုရင် ဒုက္ခသစ္စာခန္ဓာကြီးရမှာဖြစ်၍ အသေဒုက္ခပဲပြန် ရမည်ဟု ဆုံးမတော်မူသည်၊ ဆရာတော်ဘုရားသည် တစ်ဘဝ တည်းနှင့် ကိစ္စပြီးအောင်သာ ဟောလေ့ ဆုံးမလေ့ရှိသဖြင့် နောက်ခန္ဓာ ဒုက္ခဆက်မည်ကို လွန်စွာ စိုးရိမ်တော်မူသည်။

ဤစာအုပ်အမှတ်စဉ် (၆) အလယ်ပိုင်းလောက်တွင် ဆရာ တော်ဘုရားသည် အပေါ်ယံရိက္ခဝတ်ကြော့ဝတ်ကုန်မဟုတ်ဘဲ လေးလေးနက်နက်ကြီး လှူဆဲလှူလတ္တံ့ သောပုဂ္ဂိုလ်များအား လှူတတ်တန်းတတ်အောင် ပိုက်ဆံကုန်ပြီး ကုန်ကျိုးနပ်အောင် ဒကာ ဒကာမတွေ၏အကျိုးစီးပွားကိုလိုလားတော်မူလှသဖြင့် အင်မတန်အပင်ပန်းခံတော်မူပြီးလျှင် သယ်ယူပို့ဆောင်တော် မူနေကြောင်းထင်ရှားပါလိမ့်မည်။ သာမညအရေးကြီးသော ကိစ္စမဟုတ်၊ အင်မတန်အရေးကြီးသောကိစ္စဖြစ်၍ ဤကိစ္စကို အရေးတကြီးအသိဉာဏ်ပေးနေခြင်းဖြစ်၍ ဤအချက်ကိုလေး လေးနက်နက်ကြီး နားလည် သဘောပေါက်ပြီးလျှင် အသိ ဉာဏ်ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီးမှ ဤခန္ဓာဝန်ဒုက္ခသစ္စာကြီးကိုဒုက္ခ သစ္စာအစစ်ပဲ၊ ဒုက္ခသက်သက်ပဲဟုသူများပြောမဟုတ်ဘဲကိုယ် တိုင်သိအောင်လုပ်ပြီးမှ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းသည် ဝိဝဇ္ဇာ ဒါနဖြစ်ကြောင်းကို လက်တွေ့ပြသ၍ သယ်ယူပို့ဆောင် ကယ် တင်တော်မူခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရိပ်စားမိကြပေလိမ့်မည်။

ဒါနသည် လူနတ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန်ချမ်းသာကိုပေးနိုင်သည် ဟုဆိုသော်လည်း လူခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ၊ ဗြဟ္မာခန္ဓာ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးသည်သစ္စာနှင့်ဖွဲ့၍ပြောဆိုပါက ဘာသစ္စာလဲဟု အမေးထုတ်ပါလျှင် ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ကြောင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်

(ဉ)

နိဒါန်း

မှာထင်ရှားပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ကလည်း ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာပီ ဒုက္ခသစ္စာဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ခန္ဓာရ လျှင် ဒုက္ခသာရမည်လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားသဘောအတိုင်း အကွက်လယ်လယ်ကြီး နားလည် သိရှိနိုင်ပါမည်။ မငြင်း နိုင်ပါ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ ဤမျှနှင့်ပင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာအတွက် နိဒါန်းကိစ္စသည် နိဂုံးချုပ်၍ အပြီးသတ်ရန် ဖြစ်ပါသော် လည်း ဤအဖွဲ့၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော အလုပ်စဉ် ပြန် ပွားရေးအတွက် တာဝန်ရှိနေပြန်ပါသဖြင့် ထပ်မံ တိုက်တွန်း ချက်အနည်းငယ်ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းရေးသားလိုက်ပါဦးအံ့။

ဤသံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခတည်းဟူသော ပဋိသန္ဓေနေမှု မဆုံး၊ အိုမှုမဆုံး၊ နာမှုမဆုံး၊ သေမှုမဆုံးသည့် ဘေးဆိုးကြီးမှ ကယ် တင်နိုင်တာသည် ဒါနမဟုတ်၊ သီလမဟုတ်၊ သမထမဟုတ်၊ ဝိပဿနာတည်းဟူသော မဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယအကျင့်သာဖြစ်ပါ၍ “ဝိပဿနာ သာသနသ္မိယေဝ” ဟုဆိုသည့်အတိုင်းသာသနာ တွင်းတရားအစစ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာ အလုပ်ကိုဖြင့် လုပ်ဖြစ် အောင် လုပ်ကြစမ်းပါဟု များစွာတိုက်တွန်းပါသည်။

တရားထိုင်သည်ဆိုရုံနှင့်ဝိပဿနာအလုပ် လုပ်သည်ဟုမဆို နိုင်သေးပါ။ အထူးသတိပြုတော် မူကြစေလိုပါသည်။ သက် တမ်းတိုသောခေတ်ဖြစ်နေ၍ သမထလောကီမျှနဲ့ အချိန်ကုန် လှပမ်း မဖြစ်ကြစေလိုပါ။ ဆရာကောင်း သမားကောင်း အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ လမ်းညွှန်ကောင်းဖို့ သိပ်အရေး ကြီးပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က ပညာအရာ မှာ မြတ်စွာဘုရားအောက် တစ်ပါးသာဖြစ်သော လကျိာ တော်ရံ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ

နိဒါန်း

(၉)

မထေရ်ကြီးသည်ပင်လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးလဲ့၍ ဗြဟ္မာပြည် လိုက်ဟောရသော သာဓကများရှိပါသည်။ ဆရာ အင်မတန် အရေးကြီးပါသည်။ သို့ပါ၍ ဆရာကောင်း ရှာကြပါဟု မြတ် စွာဘုရားသခင် အကြိမ်ကြိမ်ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကျမ်းဂန်များ၌ ရဟန္တာ၊ အကယ်၍ ရဟန္တာမရှိက အနာဂါမ်၊ သကဒါဂါမ်၊ သောတာပန်၊ ပိဋကတ်၃-ပုံဆောင်၊ ၂-ပုံဆောင်၊ ၃-ပုံဆောင်၊ ဝိနည်းဆောင်စသည်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ အဖြစ်မှိဝဲဆည်းကပ်ရမည်ဟုညွှန်ကြားပါသည်။ သို့ပါ၍ ဆရာ မမှားအောင် သတိပြု၍ ဆရာကောင်း၊ လမ်းညွှန်ကောင်းကို ဖြင့်သာသနာနောက်ပိုင်း ရောက်နေပါ၍ လွဲကြ ချော်ကြမည် ကိုတကယ်စေတနာကောင်းဖြင့် သတိပေးခြင်း ပြုလိုက်ပါ သည်။

ဝိပဿနာဆိုတာသည် ခန္ဓာငါးပါး တစ်ပါးပါး၌ အနိစ္စ သဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘော ထင်မြင်အောင် ဉာဏ် ဖြင့်ကြည့်ခြင်း (ဝါ) ရှုခြင်း၊ အမြဲမပြတ်ရှုခြင်း၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း အထူးဖော်ပြရန် မလိုဟုထင်ပါသည်။ ၎င်းအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကိုလည်းချိုးလိုက်လျှင်ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့ သဘောမျှသာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်-ပျက်ဟု ရှုခြင်း ပွားများ ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌လည်း သမုဒယ ဓမ္မာ=ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘဘော၌၊ ဝယဓမ္မာ=ပျက်ခြင်းသဘော ၌၊ သမုဒယ ဝယဓမ္မာ=ဖြစ်ကြောင်း သဘော ပျက်ကြောင်း သဘော၌ ရှုရမည်ဟုနောက်ပိုင်း၌ အမြဲပါရှိပါသည်။ သို့ပါ၍ ဝိပဿနာရှုသည့်အခါ၌ ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက် သွားတာ သိမှုသည် အဓိကအရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတာ သိမှုသာလျှင် အနိစ္စာ နုပဿနာဉာဏ်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်၊

(၄)

နိဒါန်း

အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်များ ထင်မြင်ပြီး လျှင် သစ္စာနှင့်လျော်သော သစ္စာနုလောမိကဉာဏ် ပေါက် ရောက်နိုင်ပါမည်ဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆုံးမတော် မူဖူး ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သမထမရောပဲဝိပဿနာစစ်စစ်အား ထုတ်လိုသူ များသည် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ခန္ဓာငါးပါး တစ်ပါး ပါးပေါ်၌ ဖြစ်ပြီးပျက်တာပဲ-ဟု နှလုံးသွင်း မှန်မှန်ထားပြီး လျှင် ဖြစ်ပျက်သာလျှင် အဓိကထား၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်း ကို လေ့လာကျင့်သုံးပြီး သကာလ ၎င်းတရားနှင့် ဟပ်၍ ပဌမ ဉာဏ်အမြင်ရှင်းအောင် ကြိုးစားပါ။ ကြိုးစားပြီး အားထုတ် မှု အပေါ်မှာ တည်ပါသည်။ ပဌမအမြင်မှန် နှလုံးသွင်းမှန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ နောက် အလုပ်မှန်ဖို့လိုပါသည်။ အမြင်မှန်- နှလုံးသွင်းမှန် ဆိုသည်မှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နားလည်ခြင်း ဆို ပါသည်။ အလုပ်မှန်ဆိုသည်မှာ တရားအားထုတ်သည့်အခါ ၌ ဖြစ်ပျက်နှင့်မဂ်ကိုက်ဖို့ဆိုပါသည်။ ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ စိတ်ဖြစ် စေ ပေါ်လာတာ တွေလိုက်၊ နောက် ပျောက်ပျက်သွားတာ တွေလိုက်၊ ဤကဲ့သို့ ပေါ်လာတဲ့ ဓမ္မကလေးတွေ ပျက်ပျက် သွားတာ သိနေခြင်းသည် ဖြစ်ပျက်နဲ့ မဂ်နဲ့ကိုက်ညီသည်ဆိုပါ သည်။ တရားတွေ ဆိုသည်မှာ အနိစ္စတွေမှ (ဝါ) ဖြစ်ပြီး ပျက် ပျက်သွားသည့် ဓမ္မတွေမှ တရားတွေပါသည်။

ဤကဲ့သို့ဖြစ်ပျက်မြင် ဖြစ်ပျက်မှန်းပြီး ဖြစ်ပျက်တဲ့ တရား တွေဆုံးသွားအောင် ကြိုးစား အားထုတ်တော်မူနိုင်ကြပါ စေဟု နှိုးဆော် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ဦးသံဒိုင် (ဥက္ကဋ္ဌ)

မိုးကုတီဝိပဿနာတရားစဉ်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်ပြန်ပွားရေးအဖွဲ့။

သိပ် ကြောက်စရာ ကောင်းပါလား ဒကာ ဒကာမတို့ ဆင်ခြေက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တင်တဲ့အလုပ်ကိုပဲမအားမလပ် သေးလို့ မကယ်တင်သေးဘူးဆိုတော့ ကဲဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်ကြ ပေစေတော့ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်၊ ဒကာကြွယ်ရေ၊ ရောက် မရောက်၊ (ရောက်ပါတယ်ဘုရား)။

ဪ-ဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ဒကာဒကာမတွေ မပါးသေး ဘူးလို့ ဆိုရမယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။ ဘယ်လိုဆိုထိုက်ပါ လိမ့်၊ (မပါးသေးဘူးလို့ ဆိုရပါမယ်)မပါးသေးဘူးလို့ ဆို ထိုက်ပါတယ်နော်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဘာကြောင့် မပါးသေးဘူးလို့ဆိုရပါလိမ့်မတုံး ဆိုတော့ ကိုယ်ရေထဲနစ်နေတာကို ကိလေသာရေထဲ နစ်နေတယ်၊ ကြာလို့ရှိရင်ဖြင့် အာသဝဆိုတဲ့ ဝဲထဲကို လည်ရတော့မယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။ ကိလေသာရေ များလို့ရှိရင် အာသဝဝဲ ထဲမှာလည်ရတော့မယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) လည်ပြီးသကာလ အောက်သံသရာထဲ အပါယ်လေးပါးမှာ မြုပ်ရတော့မယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဒါကိုပဲ လောကီကိစ္စတွေနဲ့ မအားသေးဘူး၊ မလပ်သေး ဘူးလို့ ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ဒကာဒကာမတွေက ဪ... ငါ မျောနေတာ ဝဲထဲ ရောက်တော့မယ်၊ ဝဲထဲရောက်ရင် မြုပ်ရ တော့မယ်၊ (မှန်ပါဘုရား)။

ဒါတွေကိုဒကာဒကာမတွေက မသိတော့မအားသေးဘူး ဆိုပြီးသကာလ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမျောနေတာကိုလဲ မကယ်တင်၊ ဝဲထဲရောက်မှာကိုလဲမကယ်တင်၊ မြုပ်သွားမှာကိုလဲမကြောက် လန့်ဆိုတော့ ဒီအဖြစ်ဟာ အဖြစ်ဆိုးလို့ မှတ်လိုက်စမ်းပါ။

အမရပူရမြို့၊ မင်္ဂလာတိုက်ဟောင်းတွင် သီတင်းသုံး
နေထိုင်တော်မူသော

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား အမရပူရမြို့ဓမ္မာရုံ၌
ဟောကြားတော်မူသော

ကိုယ် အသေကိုယ် ရှုနည်း

တရားတော်

(၁၅-၁၁-၆၁)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တရားနာတယ်၊ တရားနာတယ်ဆိုတာ ဒကာဒကာမတို့
ကိုယ်ကိုယ်ကို ကယ်တင်တဲ့အလုပ်လို့ မှတ်ကြစမ်းပါ။ (မှန်
လှပါဘုရား။)

တရားနာတယ်ဆိုတာ ဘာပါလိမ့်၊ (ကိုယ်ကိုယ်ကိုကယ်
တင်တဲ့အလုပ်ပါ ဘုရား) ကိုယ်ကိုယ်ကို ကယ်တင်တဲ့ အလုပ်
ဆိုတာမှတ်ပါ။ (မှန်ပါဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဒကာဒကာမတို့- တရားနာဖို့ အကြောင်း မညီ
ညွတ်ဘူး၊ တပည့်တော်တို့ ကိစ္စဝိစ္စတွေက များလှန်းလို့တရား
မနာပြစ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့် ကိုယ်ကိုယ်ကိုကယ်တင်တဲ့အလုပ်ကို
မကယ်တင်သေးဘူးလို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ အထူးထူးပဲ (မှန်လှပါ
ဘုရား)။

(မှန်လှပါဘုရား)။ နားလည်ကြပလား၊ (နားလည်ပါပြီ ဘုရား)။

ဒါဖြင့် တရားနာဆိုတာ ဘာအလုပ်ပါလိမ့်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကယ်တင်တဲ့အလုပ်ပါဘုရား) ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကယ်တင်တဲ့ အလုပ်ကို ဒကာ ဒကာမတွေ ကိုယ့်ကိုယ်မှ မသနားလို့ တရား မနာဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေအလုံးဟာ ဒကာကြွယ်တို့ဦးလှဘူး တို့ ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး အလုပ်ပါ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဉာဏ်သက်ရောက်ကြပလား၊ (သက်ရောက်ပါပြီဘုရား)။

အဲဒီတော့ တရားနာပျင်းတိုင်းပျင်းတိုင်း တရားအားထုတ် ပျင်းတိုင်းပျင်းတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကမျောနေတယ်၊ ကိလေသာ ရေထဲမှာ၊ တော်တော်ကြာ အာသဝဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ ကာမာသဝ ဘဝါသဝဝဲထဲလည်ရမယ်၊ အဝိဇ္ဇာသဝ ဆိုတာက ဒကာဒကာမတို့ သစ္စာမသိမှု၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဒိဋ္ဌာသဝဆိုတာက ငါ့ကိုယ်ငါ့ဟာထင်မှု၊ (မှန်လှပါဘုရား) ကာမာသဝဆိုတာက ဘုံဘဝတွေ ဆုတောင်းပြီး ကိုယ့်ဘဝတွေ ကိုယ်သာယာနေတာကလဲဒါဝဲလှည့်နေတာ၊ (မှန်ပါဘုရား)။

ဘဝါသဝဆိုတာကလဲ ဘာတွေလှည့်တာတွေလှည့်ပြီး ဘဝတွေ ဆုတောင်းနေလိုက်တာအသေတောင်းတာ၊ (မှန်ပါဘုရား)။ အဲဒီ ဘဝတွေ ဒကာ ဒကာမတွေ ဒီဝဲထဲ လှည့်ပြီးသကာလ နေတာလဲ မြှုပ်မလို့ လှည့်နေတာကို ဒကာ ဒကာမတွေက တရားမနာတော့ကို မျောချင်သလို မျောလှည့်ချင်သလိုလှည့် မြှုပ်ချင်သလိုမြှုပ်နေပေစေတော့လို့ကိုယ်ကိုယ်မှီသနားလို့ ဥပေက္ခာထားလိုက်တာနဲ့ တူလိုက်တာ၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဘာနဲ့တူပါလိမ့်၊ (ဥပေက္ခာထားလိုက်တာနဲ့ တူပါတယ် ဘုရား) မြေ-ခင်ဗျားတို့မသိလို့ ဖော်ပြောနေတာလဲ ဖြစ် စဉ်ကတော့ ဦးလှဘူးထို့၊ ဒကာကြွယ်ထို့- ဒကာသစ်ထို့...ဒီ အတိုင်းပဲ (မှန်ပါ့ဘုရား) မသိလို့သာ ဖော်ပြောနေရတယ်၊ ရိပ်မိပလား၊ (ရိပ်မိပါပြီဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဒကာဒကာမတို့- တရားနာ ပျင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တရားအားထုတ်ပျင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မျောချင်တိုင်း မျော၊ လှည့်ချင်သလို လှည့်၊ မြှုပ်ချင်သလို မြှုပ်တဲ့ အလုပ်ကြီးကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပစ်ထားလိုက်တယ်၊ (မှန်ပါ့ဘုရား) ဘယ်သူ ပစ်ထားသလဲ၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပစ်ထားပါတယ်ဘုရား)။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပစ်ထားတယ်ဆိုတာ ဒကာ ဒကာမတို့.... ခင်ဗျားတို့ ရောင်းတာ ဝယ်တာတွေ မြတ်တရားစွန်းတာတွေ ဘုန်းကြီးများက မကြည့်ဖူးလို့ မရစေချင်လို့ ဒီလို ပြောတယ် မထင်နဲ့၊ အာသဝဆိုတဲ့ ဝိသိယာ လှည့်နေရင် မြှုပ်သွားမှာ စိုးရိမ်လို့ ဒကာဒကာမတွေ ဉာဏ်ကလေး ပြန်လှည့်ပါဦး- ခန္ဓာ နာမ်ရုပ် ကိလေသာဖြတ်တဲ့အလုပ် လုပ်ပါဦး-ဝဲ ရပ်တဲ့ အလုပ် လုပ်ပါဦး၊ မြှုပ်တာကို မမြှုပ်အောင် တယ်တင်ပါဦး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘုန်းကြီးများက တရားဟောတာပါ၊ (မှန်လှပါ့ဘုရား) ဒကာကြွယ် ကောင်းကောင်းရိပ်မိပလား၊ (ရိပ်မိပါပြီဘုရား)။

အဲဒီတော့-ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေကလဲ တစ်နေ့ သော်လဲ့မအားဘူး၊ နောက်တနေ့ဘာဖြစ်သတိုး၊ မအားဘူး၊

ဘာကြောင့် မအားတာတုံး-ကိလေသာခိုင်းလို့ မအားတာ၊
(မှန်လှပါဘုရား) အင်း- ဘာကြောင့် မအားပါလိမ့်၊
(ကိလေသာခိုင်းလို့ မအားတာပါဘုရား)။

ကိလေသာခိုင်းလို့ မအားတာကိုဘဲ လုပ်လို့မူ နေလို့မူ
ကြောင့် မအားတာကို မျောနေတာကိုပဲ မျောမှန်းမသိတော့
မအားတာနဲ့ သူ့သုံးလိုက်တယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) မအား
တာနဲ့ သူ့သုံးလိုက်တော့ သူ့အရှုံးကို သူမတွက်တတ်ဘူး၊
(မှန်ပါဘုရား)။

အင်မတန်ဆိုးဝါးတဲ့ ဒကာဒကာမတွေပဲလို့ အပြစ်
တင်လို့ရှိရင်လဲ ခင်ဗျားတို့ ခံရုံပါပဲ၊ (မှန်ပါဘုရား) ကိုင်း-
ဒါဖြင့် မအားတဲ့အပြစ် သိကြပြီလား၊ (သိပါပြီဘုရား) မျော
ချင် ပတ်ချင် မြုပ်ချင်လို့သာ မှတ်ပါ၊ (မှန်ပါဘုရား) မျော
ချင် ပတ်ချင် မြုပ်ချင်လို့သာမှတ်ပါလို့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ
ဒကာမတွေကို ပြောလိုက်ရတယ်၊ (မှန်ပါဘုရား)။

ဒီဟာ ဒကာကြွယ် ငြင်းဖို့များလို့သေးသလား၊ (မလို
ပါဘုရား) ဘယ်သူ့ပြောနေတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီဥစ္စာ ဆင်ခြေ
လဲတဲ့ ကိုယ့်ဆင်ခြေနဲ့ကိုယ် အပါယ်လေးပါး သွားကြရတဲ့
ဆင်ခြေဆိုတာကိုလဲ ယနေ့ ထူးထူးခြားခြား မှတ်ပါ၊ (မှန်
လှပါဘုရား)။

ဘယ်သွားရမည့် ဆင်ခြေပါလိမ့်၊ (အပါယ်သွားရမည့်
ဆင်ခြေပါဘုရား) အပါယ်သွားကြရမည့် ဆင်ခြေကို တစ်
နေ့သော်လဲ အားမထုတ်ဘူး၊ နောက်တစ်နေ့လဲ အားမထုတ်
ဘူး၊ တရားလဲ မနာလိုဘူးဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့် ကိုယ့်ဟာကိုယ်
ဥပေက္ခာထားလိုက်တာပဲ၊ (မှန်ပါဘုရား) ကဲ-မျောချင်သလို

၆ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ လုပ်ငန်းစဉ်တရား(၆)

မျောကွာ၊ မြုပ်ချင်သလိုမြုပ်ကွာ၊ ဒကာကြွယ်....ဒီရောက်-
မရောက်၊ (ရောက်ပါတယ်ဘုရား)။

ဒါဖြင့် အင်မတန်သနားတဲ့ ကရုဏာနဲ့မို့ ဆရာဘုန်းကြီး
သည်ပြောဆိုနေပါတယ်ဆိုတာလဲ ဒကာ ဒကာမတို့က လေး
စားစွာနဲ့ မှတ်လိုက်ပါ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ခင်ဗျားတို့၏လိုတဲ့
အဖြစ်ကဖြင့် မသိလို့လိုနေတာဆိုတာ ပေါ်ကြပလား၊ (ပေါ်
ပါပြီဘုရား)။

ကိုင်း....ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့ မအားလို့သာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို
မကယ်တင်တော့ဘူးဆိုရင်ဖြင့် ဒကာကြွယ်ရေ-ပြန်စရာလမ်း
မရှိဘူး၊ (မှန်လှပါဘုရား) လူ့ပြည်ကိုပြန်လာဖို့ လမ်းကိုမရှိ
ဘူး၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ရိပ်မိကြပလား၊ (ရိပ်မိပါပြီ) အင်မတန်ဆိုးပါတယ်ဆိုတာ
ပေါ်ကြပလား၊ (ပေါ်ပါပြီဘုရား) ခင်ဗျားတို့ကတော့ မသိ
ရှာဘူး၊ ကိလေသာရန်သူက မျောလိုက်တယ်၊ (မှန်လှပါ
ဘုရား) အာသဝတွေကလှည့်လို့၊ (မှန်ပါ) သဘောကျပလား၊
(ကျပါပြီ) ဒိဋ္ဌိကမြှုပ်ပစ်လိုက်တယ်၊ (မှန်ပါ) ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ကိလေသာကမျော အာသဝက ဒကာဒကာမတို့
သံသရာထဲလည်အောင် လုပ်ပြီးသကာလ ဒိဋ္ဌိကမြှုပ်လိုက်
တော့ ဒကာကြွယ်.... တက်လမ်းကော မြင်သေးရဲ့လား၊
(မမြင်ပါဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေအားလုံးပဲ မိဘ
ဆွေမျိုး ဉာတကာတွေ မတော်ဘူးသည် မည်သည် မရှိသော
ကြောင့် ကိလေသာရေယာဉ်ကြောမှာဖြင့် မမျောရအောင်
တရားနာ၍ တရားအားထုတ်ပါဆိုတာလဲ ပြောနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်

ရှိတုန်းသာ ခင်ဗျားတို့ကြားရပါလိမ့်မယ်။ (မှန်လှပါဘုရား) ဒီပြောနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလဲ ဒကာဒကာမတို့ ကွယ်တော့မယ် ဆိုတာမှတ်ပါ။ (မှန်လှပါဘုရား) ခင်ဗျားတို့ တစ်သက် နှစ်သက်ဆိုရင် ဒီဆရာမျိုး မရှိတော့ဘူး။ (မှန်လှပါဘုရား)။

အားလုံး ဘာသာခြားတွေလွှမ်းမိုးပြီးသကာလ တစ်ခါတည်း ကိလေသာမျောချင်သလိုမျော၊ ဝဲလှည့်ချင်သလိုလှည့်၊ မြုပ်ချင်သလိုမြုပ် ဒီလမ်းနှင့်ဒီစခန်းသာလျှင် တန်းပြီးသွားနေတော့မယ် ဆိုတာကိုဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေမှတ်ပါ။ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဒီအချိန်ကလေးကိုမှကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ယူတတ်တဲ့ ဉာဏ်ကလေး ဆရာဘုန်းကြီးကသတိပေးတုန်းမှ ဒကာဒကာမတွေက မလိုက်နာဘူး ဆိုရင်ဖြင့်လဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သနားလို့ စီးပွားရှာတာလားလို့ ထင်ကြလိမ့်မယ်နော်။ (မှန်လှပါဘုရား)။

မသနားလို့စီးပွားရှာတာ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ရိပ်မိပလား၊ (ရိပ်မိပါပြီ) မသနားလို့ စားဖို့ သောက်ဖို့တွေနောက် လိုက်နေတဲ့ အခါကျလို့ရှိရင်ဖြင့် တဏှာခိုင်းလို့ လိုက်ပြီးသကာလ နေတယ်ဆိုတာ ဦးလှဘူး သေသေချာချာမှတ်ပါ။ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဒါ့ကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေကို လေးစားစွာနဲ့ပဲ သတိပေးလိုက်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဩော်-နောက်မှ မှားခဲ့ပြီဆိုတဲ့ အိုဘေးကြီးသင့်တော့ အိုဘေးကြီး သင့်လာမှ နာဘေးကြီးသင့်လာမှဩော်-လက်ကိုင်မရှိတော့ပါကလား။ (မှန်လှပါ) နစ်နာလုံးတွေ လာတော့မယ်။ (မှန်ပါဘုရား)

အိုဘေးတွေ နာဘေးတွေ သင့်လို့ရှိရင်ဖြင့် ဘယ်နှယ် ညည်းကြသလဲ၊ (လက်ကိုင်မရှိတော့ပါကလား) လက်ကိုင်မရှိတော့ဘူး၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဒါဖြင့် လက်ကိုင်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက် ဉာဏ်လက်ကိုင်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာဖြင့် ကိုင်း.... ကံစီမံသလိုပဲ ခံရုံပဲရှိတော့တယ်ဆိုတော့ သံသရာအပါယ်သွားကြောင်း ကံတွေက များများဖြစ်ပြီးသကာလနေတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေမှာ သူစီမံရာ ခံလိုက်ရုံပဲ၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဒါကြောင့် ဆရာဘုန်းကြီး ယနေ့ တရားဟောနေတာ ဉာဏ်စီမံရာလိုက်ကြပါလို့ဟောတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဘယ်လိုဟောပါလိမ့်၊ (ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်ကြပါ)၊ ဉာဏ်စီမံရာလိုက်ကြပါလို့ ဦးလှဘူးတို့ ဒကာသစ်တို့ ပြောနေတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

အဲဒါ ခင်ဗျားတို့ နားလည်ထားတာကလဲ ခက်လိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း၊ အို....ကိုယ်မှာ ကံတွေ ပြုထားတာ အရှိသားပဲ ဆိုတော့ အင်း....ကံက သုံးဆယ်တစ်ဘုံထဲမှာသာ သူလှည့်ပြီး သကာလ အိုဘေး- နာဘေး- သေဘေးတွေသာ ပေးမှာပဲ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဉာဏ်ကတော့ အိုဘေး, နာဘေး, သေဘေး ဖြတ်ပြီး သကာလ မအိုရာ-မနာရာ-မသေရာဖြစ်တဲ့နိဗ္ဗာန်ပို့မှာ၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

အဲဒါ ခင်ဗျားတို့က ကံစီမံရာလိုက်မယ် ဆိုတာသည်ကား လို့ဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့်-တဲ့၊ ခင်ဗျားတို့၏ အားကိုးမှုသည် အလွဲတစ်ခုပဲ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ကံစီမံရာလိုက်တာသည် (အားကိုး

မှုအလွဲပါဘုရား)အားကိုးမှုအလွဲတစ်ခုလို့ မှတ်လိုက်စမ်းပါ။
(မှန်ပါ့ဘုရား)။

ဒါက ဆရာစစ်နဲ့တွေ့လို့ ဆရာမှန်နဲ့တွေ့လို့၊ ဩော်... ဒကာဒကာမတို့ ကံစီမံရာမလိုက်ပါနဲ့၊ ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်စမ်းပါဆိုတာ ပြောလိုက်ပါတယ်။(မှန်ပါ့ဘုရား) ဒကာကြွယ်-ဘာတဲ့တုံး၊ (ကံစီမံရာမလိုက်ဘဲဉာဏ်စီမံရာလိုက်ပါ)။

ကံစီမံရာမလိုက်ပါနဲ့၊ ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်ကြစမ်းပါ ဆိုတဲ့ ဥစ္စာဖြင့် အထူးတိုက်တွန်းပါတယ်။(မှန်လှပါ) သဘောပါပလား၊ (ပါ၊ ပါတယ်ဘုရား)။

ဉာဏ်စီမံရာလိုက်တော့ ဉာဏ်က ကံကိုဖြတ်ပစ်တယ်။ (မှန်လှပါ) ကံက ဟိုဘုံ ပဋိသန္ဓေပေးလိုက်၊ ဇာတိဒုက္ခပေးလိုက်၊ ဟို-ဇရာဒုက္ခပေးလိုက်၊ အိုတဲ့ဒုက္ခပေါ်ဗျာ၊ (မှန်လှပါ) ဟိုဘုံနာတဲ့ဒုက္ခပေးလိုက်၊ ဟိုဘုံသေတဲ့ဒုက္ခကြီး ပေးလိုက်ဆိုတာ ဒါ ဘယ်သူ့ သတ္တိလို့ ထင်ကြသတုံးဆိုတာ ဒကာသစ်တို့ ရိပ်မိကြပလား(ရိပ်မိပါတယ်)ဘယ်သူပါလိမ့်(ကံသတ္တိပါဘုရား)

ဒါဖြင့် ကံသည် အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးကိုသာ သူပေးတတ်တယ်။ (မှန်ပါ့ဘုရား)ဉာဏ်က အိုဘေးကို ဖြတ်၊ နာဘေးကိုဖြတ်၊ သေဘေးကို ဖြတ်ပြီးသကာလ အို၊ နာ၊ သေလွတ်တဲ့နေရာ ပို့ပါတယ်။ (မှန်ပါ့) သဘောပါပလား၊ (ပါပါတယ်ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့စီမံရာ လိုက်သင့်ပါလိမ့်ဗျာ၊ (ဉာဏ်စီမံရာလိုက်သင့်ပါတယ်ဘုရား) စဉ်းစဉ်းစားစားနားထောင်ကြပါ ဒကာဒကာမတို့၊ အင်မတန်ရခဲတဲ့စကား၊ ဒကာကြွယ်-မှတ်မိပလား၊ (မှတ်မိပါပြီဘုရား)။

ခင်ဗျားတို့က ကံပဲ၊ ကံပစ်ချသလို ခံရမှာပဲ၊ ကိုယ်က ကံ
 ကောင်းလုပ်ထားလို့ ရှိရင်လဲ နောက် အကောင်း မြင်ဖို့ပဲ၊
 ကိုယ်က ကံအမဲ့ လုပ်ထားလို့ရှိရင် ကံ၏နောက်မဲ့ဖို့ပဲ၊ ကံညံ့
 လုပ်ထားလို့ရှိရင်လဲ နောက် အညံ့ ဖြစ်ဖို့ပဲဆိုပြီး ဒကာသစ်
 တို့က ဒီနေရာဘုတ်ထိုင်-ထိုင်ချလိုက်တယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဪ—သူ့စီမံရာမှတစ်ပါး၊ ကံစီမံရာမှတစ်ပါး၊ ဉာဏ်စီမံရာ
 များရှိသေးသလားဆိုတာ မော်မှမကြည့်ဝံ့အောင်ဖြစ်နေကြ
 တယ်၊ (မှန်ပါ့ဘုရား) ရှင်းပလား၊ (ရှင်းပါပြီ) ဒါဖြင့် ခင်
 ဗျားတို့သေသေချာချာတွေးပါ၊ ယနေ့တရားသည် ဘုန်းကြီး
 စ၊ ဟောတဲ့နေ့၊ နေ့တိုင်းလဲဆက်ပြီးဟောမှာပါပဲ၊ (မှန်လှပါ
 ဘုရား)။

အဲဒီတော့ ဒကာဒကာမတို့ ဘယ်သူ့ နောက် လိုက်ကြမှာ
 တုံး၊ (ဉာဏ်နောက် လိုက်ကြမှာပါဘုရား) ဪ... ဉာဏ်
 စီမံရာ လိုက်မယ်ဆိုတော့ ဉာဏ်သည်ကားလို့ ဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့်
 သမ္မာဒိဋ္ဌိပါပဲ၊ (မှန်ပါ့) ဒကာကြွယ်-သမ္မာဒိဋ္ဌိခေါင်းဆောင်
 တဲ့ဆီလိုက်နော်၊ (မှန်ပါ့) ဒကာသစ်-ဘာနောက်လိုက်ရမယ်၊
 (သမ္မာဒိဋ္ဌိ ခေါင်းဆောင်တဲ့ဆီ လိုက်ရပါမယ်ဘုရား)။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ခေါင်းဆောင်တဲ့ဆီလိုက်ရလိမ့်မယ်ဆိုတာ သေ
 ချာကြပလား၊ (သေချာပါတယ်ဘုရား) သူကတော့ ဘယ်ကို
 ပို့လေ့၊ ဆောင်လေ့၊ ယူလေ့ရှိပါလိမ့်မလဲလို့ မေးတဲ့ အခါကျ
 တော့မှ ဪ—မအို၊ မနာ၊ မသေ အမြဲနေတဲ့နိဗ္ဗာန် ပို့လေ့၊
 မောင်လေ့ ယူလေ့ရှိတယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမ
 တို့ လေးစားစွာနဲ့ မှတ်လိုက်ကြစမ်းပါ (မှန်ပါ့ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ယနေ့ကစပြီးသကာလ ကံအလုပ်ကြောင့် သံသရာထဲမှာ အမျိုးမျိုး ကျင့်လည်ခဲ့ရတယ်။ ဉာဏ်အလုပ်ပြောင်းပြီး စီစဉ်ဦးမှပဲဆိုတာဖြင့် ယနေ့ ဒကာ ဒကာမတွေက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရလိမ့်မယ်၊ (မှန်လှပါ) ယနေ့ ဘာဆုံးဖြတ်ချက်ချရမလဲ၊ (ဉာဏ်အလုပ်ပြောင်းပြီး စီစဉ်ရမယ်) ဉာဏ်အလုပ်ကိုဆုံးဖြတ်ချက် ချရမယ်၊ (မှန်ပါ) ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်ပါတော့မယ်ဆိုတာ ဒကာသစ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် ကံသည် ကိလေသာ ဖြတ်သလား၊ ဉာဏ်သည် ကိလေသာ ဖြတ်သလား၊ ဒကာကြွယ်ထို့က ဝေဖန်ဦး၊ (ဉာဏ်က ကိလေသာ ဖြတ်ပါတယ်ဘုရား) သဘောကျပလား၊ (ကျပါပြီဘုရား)။

ကံသည် အာသဝေါကို ဖြတ်သလား၊ ဉာဏ်သည် အာသဝေါကိုဖြတ်သလား၊ (ဉာဏ်သည်အာသဝေါကို ဖြတ်ပါတယ်ဘုရား) ဟာ ဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေ နဂိုက အားကိုးထားတာဖြင့် မကိုးထိုက်ဘူးလို့တော့ မဆိုထိုက်ပါဘူး၊ သို့သော်-အစစ်မရောက်ဘူး၊ (မှန်လှပါဘုရား) ပေါ်ကြပလား၊ (ပေါ်ပါပြီ ဘုရား) အစစ်ရောက်ပါရဲ့လား၊ (မရောက်ပါဘုရား)။

ကံစီမံရာ လိုက်တော့မယ် ဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့်-တဲ့။ အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေး တွေ့ရမယ်၊ (မှန်ပါ့ဘုရား)။

ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်တော့မယ်ဆိုတော့ အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးမှ လွတ်ရေးကဏေန်ပါပဲ၊ (မှန်လှပါဘုရား) ရှင်းကြပလား၊ (ရှင်းပါပြီဘုရား) ဒါဖြင့် ဘယ်နောက်လိုက်ကြမယ်၊ (ဉာဏ်စီမံရာနောက် လိုက်ပါမယ်ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ယနေ့ကစပြီး ခင်ဗျားတို့ စကားလုံးကလေး ပြောင်းလိုက်ပါဦး၊ (မှန်ပါ) ကောင်းလဲကံ၊ ဆိုးလဲကံပဲလို့ ဆိုတဲ့ ဥစ္စာသည်ကားလို့ ဆိုရင်ဖြင့် ဉာဏ်စွမ်းနားမလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြော၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြောပါလိမ့်၊ (ဉာဏ်စွမ်း နားမလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြောပါဘုရား) ဉာဏ်စွမ်းနားမလည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြောဆိုတာဖြင့် ရှင်းလောက်ပါပြီ၊ (ရှင်းပါပြီဘုရား)။

ဒါကြောင့် ယနေ့ ထူးထူးခြားခြားပဲ ဒကာ ဒကာမတွေ ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်ကြပါစို့၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဆုံးဖြတ်ချက် ချပါ၊ (ချပါပြီဘုရား)ဘယ်သူစီမံရာလိုက်မလဲ၊ (ဉာဏ်စီမံရာ လိုက်ပါမယ်ဘုရား)။

ကံနောက်လိုက်ခဲ့လို့ ခင်ဗျားတို့ ယခု ရှုထားတာသည် ကံ ပေးလို့ ရှုထားတဲ့ ခန္ဓာကြီးဆိုတာ ပေ၀ပလား၊ (ပေ၀ပါပြီ ဘုရား) ကံက ပြုပြင်လိုက်တော့ ကမ္မပစ္စယော-ဆိုတဲ့အတိုင်း မျိုးစေ့ဖြစ်ပြီး ကျေးဇူးပြုလိုက်တာ ဝိပါက ပစ္စယော -ဆိုတဲ့ အကျိုးကြီးရလာတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား)။

ကမ္မပစ္စယောကြောင့် ဘာရသလဲ၊ (ဝိပါကပစ္စယောဆိုတဲ့ အကျိုးကြီး ရပါတယ်) ဝိပါကပစ္စယော-ဆိုတဲ့ အကျိုးကြီး ရတယ်၊ ဝိပါကပစ္စယောကိုသစ္စာဖွဲ့လိုက်တော့ အခုရှုထားတဲ့ ခန္ဓာကြီးဟာ ဘာသစ္စာလဲ၊ (ဒုက္ခသစ္စာပါဘုရား)။

ဪ... ဘယ်နှယ်ကြောင့် ဒီဒုက္ခကြီးကို လှလှကြီး ရနေ ပါလိမ့်မလဲလို့ ဒကာ ဒကာမတွေက ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ တွေး လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဪ...ကံစီမံရာလိုက်မှုပဲ၊ (မှန်လှပါ ဘုရား) ပေ၀လာပလား၊ (ပေ၀လာပါပြီ) ဘယ်သူ စီမံရာ

လိုက်လို့လဲ၊ (ကံစီမံရာ လိုက်လို့ပါဘုရား) ဘာသစ္စာကြီး ရသလဲ၊ (ဒုက္ခသစ္စာကြီးရပါတယ်)။

ဪ...ကောင်းလဲကံ ဆိုးလဲကံ၊ တို့-နဂိုတုန်းကဖြင့်ဆို ကံပယ်ပြီး ကောင်းကံအားကိုးမယ် ဆိုပြန်တော့လဲ အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးကိုလဲ သူပေးပြန်တယ်၊ (မှန်ပါ) ဒါဖြင့် တို့-ရေလိုက်လဲ့လို့သာလျှင် ဒီဒုက္ခကြီး တွေရတယ်ဆိုတော့လဲ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေ၌ ခန္ဓာက သက်သေ ခံပါတယ်၊ (ခံပါတယ်ဘုရား) ဘယ်သူက သက်သေခံသလဲ၊ (ခန္ဓာက သက်သေခံပါတယ်ဘုရား)။

ခန္ဓာကလဲဘယ်နှယ်ကြောင့်မီးလောင်တဲ့ခန္ဓာကြီးရသလဲ၊ (ကံကိုအားကိုးလို့ပါဘုရား)အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေး အပြည့်နဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ရ၊ ထားတယ်လို့ဆိုတာ သေချာပလား၊ (သေချာပဲတယ်ဘုရား) အင်း ဘယ်သူစီမံရာ ရှေးက လိုက်ခဲ့လို့တုံး၊ (ကံစီမံရာ လိုက်ခဲ့လို့ပါဘုရား)။

ဪ...ညဏ်စီမံရာကိုသာ ရှေးကလိုက်ခဲ့ကြမယ် ဆိုလို့ ရှိရင် ဒီဒကာဒကာမတွေဟာ ချမ်းသာအစစ် ကေနဲ့ဖြစ်ကုန်ကြပြီ၊ (မှန်ပါဘုရား) အခုတော့ ဘယ်နှယ်ဖြစ်နေကြသတုံး၊ ဘယ်သူ ဘာဖြစ်လို့တုံး၊ ဒီ တရားပွဲမှာပဲ မမာဘူး ဘုရား၊ (မှန်ပါ) ရှေ့တောင် လာဖို့ မမြင်ဘူးဘုရား၊ (မှန်ပါ) အင်း - ဘယ်သူစီမံရာ လိုက်နေရတာလဲ၊ (ကံစီမံရာ လိုက်နေရတာပါ ဘုရား)။

နေ့ကတော့ သေပြီတဲ့ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့ဖြင့် နှမြောပါတယ်၊ (မှန်ပါ) အင်း-ရွာပြင် ထုတ်လိုက်ရသတဲ့၊ (မှန်ပါ) အင်း-နှမြောစရာပါကလား၊ ဒါ ဘာစီမံရာ လိုက်

လို့ ဒီအဖြစ်ဆိုးကြီးနဲ့ တွေ့ရတာလဲ၊ (ကံစီမံရာ လိုက်လို့ပါ
ဘုရား) သေချာကြပလား၊ (သေချာပါပြီဘုရား)။

ဒါဖြင့် ယနေ့ ပြောင်းကြစို့၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဘယ်လို
ပြောင်းကြမယ်၊ (ဉာဏ်စီမံရာကို ပြောင်းကြပါမယ်ဘုရား)။

ဉာဏ်စီမံရာကို တပည့်တော်တို့ဖြင့် အပြောင်းကြီး ပြောင်း
ပါတော့မယ် ဆိုတာ ဒကာသစ်ရေး.... ဆုံးဖြတ်ချက် ချပါ၊
(မှန်လှပါဘုရား) ကံစီမံရာ မလိုက်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်
ကိုဖြင့် ဒကာကြွယ်တို့၊ ဦးလှဘူးတို့ ချရတော့မယ်၊ (မှန်ပါ)
မချရင် တော်ပါ့မလား.... (မတော်ပါဘုရား)။

ကဲ.... ဒါဖြင့် ဉာဏ်ကိုကျေးဇူးပြုတဲ့တရားရှာကြစို့၊ (မှန်လှ
ပါ) တပည့်တော်တို့ ဉာဏ်စီမံရာသာလိုက်ပါ တော့မယ်ဘုရား၊
အရှင်ဘုရားပြောတဲ့အတိုင်း နဂိုက မျက်စိတွေ့မှု့များပြီး
သကာလကံစီမံရာလိုက်ခဲ့လို့ ယခုတော့ဖြင့် မင်းဘေး၊ စိုးဘေး၊
သူခိုးဘေးနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကလဲ ယိမ်းယိုင်နွဲ့နေတာနဲ့ ၉၆-
ပါးရောဂါတွေကလဲ ဝိုင်းရံနှိပ်စက်နေတာနဲ့ ကံစီမံရာလိုက်မှု
ဖြင့် တပည့်တော်တို့ အနာကင်း ရှင်ဗာကူ ဆိုတာတောင်
သေပဲ့မလွတ်တာကို သိပါပြီ။ (မှန်လှပါဘုရား)။

ခင်ဗျားတို့ ဆုတောင်းတာက အနာကင်းရှင်ဗာကူကိုဗျ၊
(မှန်ပါ) အဲဒါ သေပဲ့လွတ်ရဲ့လား၊ (မလွတ်ပါဘုရား) အိုပဲ့၊
နာပဲ့ကော၊ (မလွတ်ပါဘုရား)။

မလွတ်ပါဘူးတဲ့၊ ရှင်ဗာကူတို့အဖြစ်ကို အစက များပြန်ပြီး
ဒကာဒကာမတွေ ပြောရမယ် ဆိုရင် ရှင်ဗာကူလိုဖြင့် မကျွတ်
ချင်ဘူးလို့ လာလိမ့်မယ်၊ (မှန်လှပါ) ဘယ်နှယ်ကြောင့် လာ

မလဲ၊ ရှင်ဗာကူဟာ ငါးအမျိုးခံရတာကိုး၊ (မှန်လှပါ) ကဲ-
ဒကာသစ်၊ ငါးမျိုးခံရတဲ့ရှင်ဗာကူကော၊ (မလိုချင်ပါဘုရား)

နှိုး-ဘာဖြစ်လို့ ခင်ဗျားတို့က သူများပြောသံကြားနဲ့ အနာ
ကင်း ရှင်ဗာကူ၊ အဆင်းလှ ရှင်ကစွည်းဖြစ်ရပါလို့၏။ ဘာ
လုပ်တာတုံးခင်ဗျားတို့၊ (ဆုတောင်းတာပါဘုရား) မသိလို့။

မသိတာကဆိုးနေတယ်၊ (မှန်ပါ) မသိတာကဆိုးဝါးပြီး
သကာလနေတဲ့အတွက် ဘုန်းကြီးတို့ တကာဒကာမတွေ
ဪ-ဘုန်းကြီးသနားတာကိုလည်း ခင်ဗျားတို့ တွေးကြ
ပေါ့နော်၊ (မှန်ပါဘုရား)။

ဘယ်လိုကြောင့် သနားပါလိမ့်မလဲ၊ အနာကင်း ရှင်ဗာကူ
ဆိုတော့ ရှင်ဗာကူအကြောင်း ကောင်းကောင်းမသိလို့ သူတို့
ရှင်ဗာကူလို ဖြစ်ချင်တာပဲ၊ (မှန်ပါဘုရား) မဟုတ်ဘူးလား၊
(ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား)။

အဆင်းလှ ရှင်ကစွည်းဆိုတာလဲ ရှင်ကစွည်းအကြောင်း
ကောင်းကောင်းမသိလို့ ရှင်ကစွည်းလိုဖြစ်ချင်တာပဲ၊ (မှန်လှ
ပါဘုရား) သဘောကျပလား၊ (ကျပါပြီ) ရှင်ကစွည်းကော
အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးနဲ့ ရှာမှတွေ့သေးရဲ့လား၊ (မတွေ
့ပါ ဘုရား)။

ဟော-ဘေးတွေရန်တွေ စစ်ကြည့်လိုက်တယ်၊ ရှင်ဗာကူတို့
ရှင်ကစွည်းတို့ရှောက်ရှာမတွေ့ဘူးတဲ့၊ (မှန်လှပါ) အနာကင်း
ရှင်ဗာကူတဲ့၊ သေပွဲကြီးဝင်သွားတဲ့ဥစ္စာ၊ အနာရှိလို့သေတာ
ပေါ့ဗျ၊ (မှန်လှပါဘုရား) အနာမရှိရင်၊ မသေပါဘုရား။

အဲဒါ ခင်ဗျားတို့က အားကျပြီးသကာလ သူများရေး
ထားတဲ့စာမှာ လမ်းဆုံးနေလို့ ဘုန်းကြီးက သနားတယ်လို့

ပြောတာ ဒကာကြွယ်က စကားကြီးတယ်လို့ ဆိုချင်သေး
သလား၊ (မဆိုချင်ပါဘုရား) ဆိုစရာမလိုပါဘူး၊ (မှန်လှပါ
ဘုရား) ရှင်းကြပလား၊ (ရှင်းပါပြီဘုရား)။

ဒကာ ဒကာမတွေ အနာကင်း ရှင်ဗာကူများ သဘောကျ
သလား၊ (မကျပါဘုရား) အဆင်းလှရှင်မဟာကစွည်းကော၊
(မကျပါဘုရား) မကျနဲ့တော့ ကျလို့ရှိရင်ဖြင့် ရေချိန်လွဲလို့
သာ မှတ်ပေတော့၊ (မှန်လှပါ) ကျရင် (ရေချိန်လွဲလို့ပါ
ဘုရား) သေချင်လို့သာ မှတ်ပေရော့၊ ငါးမျိုးခံချင်လို့သာ
မှတ်ပေရော့၊ (မှန်လှပါဘုရား) သဘောကျပလား၊ (ကျပါပြီ
ဘုရား)။

ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဟောသံကြားနဲ့ တပည့်တော်တို့ဖြင့်
ဒီဥစ္စာ မိဘရိုးရာပဲ၊ စာအုပ်ကလေးတွေကလဲ ရေးထားတော့
တပည့်တော်တို့ဖြင့် ဒါဟာ နှုတ်ကိုတက်နေတာပဲ၊ အဲဒီ နှုတ်
တက်မှုကလဲ အတော်ဆိုးတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) မဆိုးဘူး
လား-ဆိုသလား၊ (ဆိုးပါတယ်ဘုရား)။

ဒုက္ခသစ္စာ ဆုတောင်းယူလို့ ဆိုးပါတယ်ပြောလိုက်တာ၊
(မှန်လှပါ) ဘာကြောင့်ပြောပါလိမ့်၊ (ဒုက္ခသစ္စာဆုတောင်း
ယူလို့ပါဘုရား)။

အခုလဲ ခင်ဗျားတို့ ခန္ဓာကြီးရတော့ ရောဂတော=ရောဂါ
မျိုးစုံ ကိန်းအောင်းတဲ့ ခန္ဓာလို့ဆိုတော့ ရှင်မဟာကစွည်းတို့
ရှင်ဗာကူတို့ ရောဂါအပြည့်နဲ့နေတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဒါ
ကို ခင်ဗျားတို့က သူတို့လိုပဲ ရောဂါအပြည့်ရပါလိမ့်များ
လုပ်ချင်သေးသလား၊ (မလုပ်ချင်ပါဘုရား)။

ဒကာသစ်- နောက်ထပ် မုဋ္ဌနဲ့နေခဲ၊ (မုဋ္ဌပေါ့ဘုရား) ဒကာ ဒကာမတွေ ဒကာကြွယ်ထို့ နောက်ထပ် ရွေးချင်သေး သလား၊ (မုဋ္ဌချင်ပေါ့ဘုရား) ပင်ရင်း ဖော်ပြတဲ့ဆရာနဲ့ တွေ့ ပေါ့ဗျာ၊ (မှန်ပေါ့ဘုရား)။

ကံကောင်းလို့ အင်း-ဒကာသစ် မသေတာဗျ၊ ရှင်ဗာကူ ငါးကြီးမျိုသွားတယ်၊ (မှန်ပေါ့ဘုရား) ပြီးတော့တစ်ခါ သူဌေးကတော်ကြီးတစ်ယောက်က ဓားမကြီးနဲ့ခွဲလိုက်တာ ကိုကောင်းလို့မသေတယ်၊ (မှန်လှပေါ့ဘုရား)။

ရှင်ဗာကူဖြစ်စဉ်(မှန်ပေါ့)ခင်ဗျားတို့ဓားမကြီးနဲ့ဝမ်းထဲက ခွဲတာကို အလန့်တကြား မခံရပေဘူးလား၊ (ခံရပါတယ်) ငါးကြီးကလဲသားတစ်မှတ်ပြီးရှင်ဗာကူကိုမျိုသွားလေတော့ ခင်ဗျားတို့ အမျိုခံနိုင်ပါ့မလား၊ (မခံနိုင်ပေါ့ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ရှင်ဗာကူလိုဖြင့် ဆုမတောင်းကြပါနဲ့၊ (မတောင်း ပါ့ဘုရား)ရှင်ဗာကူကဲ့သို့ စိုးရိမ်ချုပ်၍ အပူသိမ်းသွားတဲ့ ရှင်ဗာကူရောက်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ တပည့်တော်တို့ဖြင့် ရောက်ရပါစေဘုရား၊ အဲဒါမှ အနာကင်းတယ်ဘုရားဆိုတာ ကောင်းကောင်းရိပ်မိပလား၊ (ရိပ်မိပါပြီဘုရား)။

ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် စပ်လို့ပြောတော့ ခင်ဗျားတို့ နှုတ်တက် နေတာတွေ အလကား၊ ဘာမှ မဟုတ်တာတွေ နှုတ်တက်ပြီး သူများပါးစပ် သူများရေးတဲ့စာလမ်းဆုံးနေလို့ ဒကာကြွယ် ကျုပ်တို့မှာ အခက်ကြုံရတယ်၊ (မှန်လှပေါ့ဘုရား) ဦးညွန့်တို့ သဘောပါရဲ့လား၊ (ပါပါတယ်ဘုရား)။

ကိုင်းဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေမှာ ကံလမ်း
 လိုက်မိလို့ ငါးမျိုးခံရပြီတား (မှန်ပါ) ဉာဏ်လမ်း မလိုက်မိလို့
 ဒုက္ခမျိုးစုံ တွေ့ရပြီထူး၊ (မှန်လှပါ) ကဲ - ဒကာ ဒကာမတို့
 အခုသားကိစ္စ၊ သမီးကိစ္စ၊ ဆွေကိစ္စ၊ မျိုးကိစ္စ၊ မင်းကိစ္စ၊ စိုးကိစ္စ၊
 မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ ခိုးသူဘေးတွေနဲ့ ကုန်လိုက်တဲ့ ငွေတွေလဲ
 မနည်းကြဘူး၊ (မနည်းပါဘုရား) ရှာလိုက်ရတာလဲ ပင်ပန်း
 လိုက်ကြတာ၊ (ပင်ပန်းပါတယ်ဘုရား)။

ဪ ဒါ ဘယ်နှယ်ကြောင့် ကြုံရပါလိမ့်မလဲလို့ မေး၊
 ဘုန်းကြီးက ဖြေလိုက်တယ်၊ ခန္ဓာရလို့။ (မှန်လှပါဘုရား)
 ဘယ်လိုမှတ်ကြမယ်၊ (ခန္ဓာရလို့ပါဘုရား)၊ ခန္ဓာရလို့အဖြစ်
 ဆိုး ကြုံရတယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဒကာဒကာမတို့ ဘယ်လို
 မှတ်ကြမယ်၊ (ခန္ဓာရလို့ပါဘုရား)။

ဒါဖြင့် ခန္ဓာဆိုတာသည်ကားလို့ ဆိုရင် ဇာတိဇရာမရဏ
 တို့၏ စားဖတ် ငါးဖတ် ဖြစ်လေသောကြောင့် ခန္ဓာ(မှန်လှ
 ပါဘုရား) ဒါဖြင့် ခန္ဓာဆုတောင်းလို့ ရှိရင်ဖြင့် ဇာတိမီး
 လောင်ရပါလိ၏၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဇရာမီးကြီးလောင်ရပါ
 လိ၏၊ (မှန်ပါဘုရား) မရဏမီးကြီးလောင်ပြီး သကာလရွာပြင်
 ထုတ်ရပါလိ၏၊ (မှန်လှပါဘုရား) ခန္ဓာ ဆုတောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
 ဒါပဲရမယ်၊ (မှန်လှပါဘုရား) ဒိပြင်ဘာရသေးသတိုး (ဘာမှ
 မရပါဘုရား)။

အဲဒါတွေကို ဉာဏ်နဲ့ အဆုံးထိအောင် ကြည့်လိုက်တော့မှ
 သစ္စာဉာဏ်နဲ့ အဆုံးထိအောင် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့မှ
 ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာဒကာမတွေအလွဲကဖြင့်တန်းကုန်ခဲ့ပေါ့လို့